

Traži ...

(/)

**OGLASITE VAŠE PONUDE ONDJE
GDJE TO SVI VIDE!**

(/index.php/component/banners/click/197)

"Svi koji su došli u Cres su ga obogatili,
nešto su mu donijeli"

Walter Salković Nedjelja 10.12.2023.

Objavi

Podijeli

Nakon što je objavljen i posljednji ugovoreni tekst feljtona "Otok Cres u vrtlogu migracija – tko se doseljava, a tko iseljava? Je li

(/images/novosti/2023-12/depopulacija-feljton-ws2023travanj07.jpg)

foto: W. Salković

depopulacija mit?", osjetio sam da još nešto nedostaje. Htio sam na neki način zaokružiti projekt koji je pobudio iznenađujuće puno zanimanja čitatelja i mnoštvo pozitivnih reakcija.

U uvodnom tekstu pokušao sam analizirati pitanje iseljavanja i doseljavanja na otok, što sam potkrijepio statističkim podacima iz znanstvenih istraživanja i popisa stanovništva. U sljedećih šest tekstova sam na konkretnim primjerima, iz razgovora s doseljenicima, prikazao njihove životne sudbine, razloge dolaska na otok, metode prilagodbe životu na otoku, te profesionalni i obiteljski razvoj do današnjih dana. U svakom tekstu prikazao sam po dvije životne sudbine, a trudio sam se izabrati sugovornike za koje sam smatrao da su na neki način zanimljivi, da su se nekako istaknuli, a na kraju se pokazalo da je svačija životna priča na svoj način jako zanimljiva.

(/images/novosti/2023-12/depopulacija-feljton-ws2023lungomare.jpg)

(/images/novosti/2023-12/depopulacija-feljton-ws2023mandrac.jpg)

(/images/novosti/2023-12/depopulacija-feljton-ws2023trg.jpg) **Dvanaest zanimljivih životnih sudbina**

Feljton sam započeo s tetom Smiljom poštaricom, koja možda i nije najbolje razumjela da će taj razgovor s njom biti objavljen na internetu. Dan nakon objave teksta na portalu rekla mi je da je ljudi zaustavljaju na ulici, pričaju joj o onome što mi je govorila, a nije joj bilo jasno gdje to piše. Vjerujem da su joj kćerke pokazale članak. Bilo je još vjernih čitatelja ovog feljtona koji nisu vični internetu i portalima, pa sam tako svojoj dragoj punici morao printati tekstove kako bi ih pročitala. I mnogi drugi "vikendaši" s nestrpljenjem su iščekivali svaki sljedeći nastavak jer su se kroz njega i sami podsjećali kakav je Cres nekad bio.

No, osim podsjećanja na Cres 60-ih, 70-ih ili 80-ih godina, namjera mi je bila analizirati, pa i pobiti tezu da su otočani nepovjerljivi prema strancima. Taj odnos domaćih prema doseljenicima lijepo je objasnio Josip Pope, pa evo dijela našeg razgovora koji nije objavljen u feljtonu jer smo se bili toliko raspričali da sam dosta teksta morao izrezati:

"To nije svojstveno samo za Cres, toga ima svugdje. Kod mene su to došlje, dođoši, došljaci, ovdje su to furešti i podvrsta toga – venjski. S odmakom ne doživljam to kao neprijateljstvo, nego bih tadašnje osjećaje više pripisao svojoj nostalgiji. Moje emotivno stanje je bilo takvo da se nisam osjećao u svome, među svojim, a mislim da nisu Cresani ništa više neskloni došljacima nego u svakom drugoj sredini. Kad bi nekom od fureštih nešto loše išlo onda se najlakše pravdati – ne vole me zato što sam furešt. Ta 'ksenofobija' koja se pripisuje Cresanima, otočanima općenito, je pretjerana, više je to frustracija koja proizlazi iz nostalgije za starim zavičajem nas koji smo došli."

Zašto odlaze mladi?

Kako živim u maloj sredini gdje se svi manje-više poznaju, nakon svakog objavljenog teksta prilazili su mi ljudi na ulici, zvali telefonom ili slali poruke, a i komentari na društvenim mrežama, gdje su se tekstovi dijelili, bili su isključivo pozitivni. Čitatelji su "jedva čekali" tko će sljedeći "izaći" na portalu, a redovito sam dobivao prijedloge s kim bih još mogao porazgovarati.

Stoga mogu biti siguran da je cilj ostvaren. Projektom sam želio demistificirati općeprihvaćeni narativ o kontinuiranom iseljavanju s otoka Cresa, te naglasiti pozitivne primjere doseljavanja i u tome sam u potpunosti uspio. Vjerujem da i ovaj feljton pokazuje da depopulacija nije mit, da je iseljavanja, ali i doseljavanja, uvijek bilo i bit će, pa depopulacija ne treba biti niti bauk. Nadam se da je došlo barem do malene promjene načina razmišljanja među otočanima i da će se mladi, koji doista najčešće napuštaju otok, ipak odlučiti na ostanak kad vide da ima onih koji na otoku pronalaze ugodno mjesto za život. Što se toga tiče možda sam naivan, a možda mladi moraju odlaziti da bi se, barem neki od njih, jednom i vratili.

Lijepo je to objasnio jedan od mojih sugovornika Luka Vuković Župan: "Mladima je problem nedostatak novoga, privatnosti i anonimnosti. Zbog toga svi mladi odlaze iz svojih gradova i svaki grad mladoj osobi postane premalen. Cres je objektivno premali, ali meni je i Karlovac bio premali, a i Zagreb ponekad, kad sam bio mlad."

(/images/novosti/2023-12/depopulacija-feljton-ws2023mame.jpg)Dospeljenici

donose bogatstvo

Šezdesetih su doseljenici najčešće bili "Bosanci" i "Bosanke", nisu ih svi rado prihvaćali, a danas su to naši dragi i cijenjeni sugrađani. Danas dolaze Filipinci, Nepalci, sutra će to možda biti Kinezi, Afrikanci? Vjerujem da ćemo i njih znati prihvatiti.

Jer, Pope je još nešto rekao: "Svi koji su došli u Cres su ga obogatili, nešto su mu donijeli. Nema veze kakvu su školu imali jer netko je donio obrazovanje, drugi svoju mladost i snagu, treći neku vještinu koja je Cresu nedostajala. Ne treba se bojati ljudi koji dolaze, treba im dati vremena da se prilagode. Oni donose prosperitet i bogatstvo, uz domaće ljude. Danas s predrasudama gledamo na dolazak Filipinaca i Nepalaca, gotovo se ponašamo prema njima kao da nisu ljudi, što je nekršćanski i neljudski. Onaj koji je došao i želi zaraditi komad kruha je dobrodošao jer će i nama koji smo tu donijeti prosperitet i razvoj. Furešti su bogatstvo zajednici i društvu u koje dolaze."

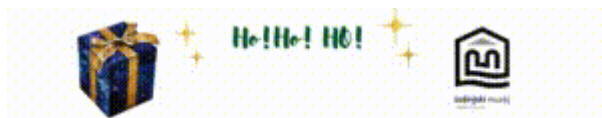
Tu sam Popeovu izjavu namjerno sačuvao za kraj jer zaokružuje sve ono što sam htio poručiti ovim feljtonom.

Objavi

Podijeli

0 komentar

Sortiranje prema **Najsta**

(/index.php/component/banners/click/209)

(/index.php/component/banners/click/107)

Servisne informacije

12 / 07
2023

Bez struje, 8. 12. 2023.

(/index.php/obavijesti/16948-bez-struje-8-12-2023)

12 / 06
2023

Bez struje, 7. 12. 2023.

[\(/index.php/obavijesti/16943-bez-struje-7-12-2023\)](/index.php/obavijesti/16943-bez-struje-7-12-2023)

Brodsko linija Ilovik - Mrtvaška

[\(/index.php/obavijesti/350-brodsko-linija-ilovik-mrtvaska\)](/index.php/obavijesti/350-brodsko-linija-ilovik-mrtvaska)

Katamaran M. Lošinj - Cres - Rijeka

[\(/index.php/obavijesti/102-katamaran-m-losinj-cres-rijeka\)](/index.php/obavijesti/102-katamaran-m-losinj-cres-rijeka)

Trajekti Merag-Valbiska, Porozina-Brestova

[\(/index.php/obavijesti/84-trajekti\)](/index.php/obavijesti/84-trajekti)

Brod M. Lošinj - Unije - Susak

[\(/index.php/obavijesti/101-brodsko-linija-m-losinj-unije-susak\)](/index.php/obavijesti/101-brodsko-linija-m-losinj-unije-susak)

Najčitanije

Stan prodan, slijedi li deložacija? (</index.php/u-razno/16944-stan-prodan-slijedi-li-delozacija>)

Bez konkretnog zaključka, među prijedlozima zid i pomična brana (</index.php/u-razno/16906-bez-konkretnog-zakljucka-medu-prijedlozima-zid-i-pomicna-brana>)

Preminuo Vjeko Dragičević (</index.php/u-razno/16955-preminuo-vjeko-dragicevic>)

Ovdje ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu

(</index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu>)

Bez struje, 7. 12. 2023. (</index.php/obavijesti/16943-bez-struje-7-12-2023>)

Sedamdeset godina od trenutka koji je građanima Cresa promijenio život

(</index.php/u-bastini/16902-sedamdeset-godina-od-trenutka-koji-je-gradanima-cresa-promijenio-zivot>)

Najnovije

12 / 10
2023	"Svi koji su došli u Cres su ga obogatili, nešto su mu donijeli"	(/index.php/revija/16968-svi-koji-su-dosli-u-cres-su-ga-obogatili-nesto-su-mu-donijeli)
12 / 10
2023	"LP Škverani" drže vodstvo, prva pobjeda "Phoenixa"	(/index.php/sportski/16967-lp-skverani-drze-vodstvo-prva-pobjeda-phoenixa)
12 / 10
2023	Dosad najbliže bodovima u igri	(/index.php/sportski/16966-dosad-najblize-bodovima-u-igri)
12 / 10
2023	I Susak ima Lignjadu	(/index.php/sportski/16965-i-susak-ima-lignjadu)
12 / 10
2023	Monografija o osobitom mjestu lošinjske pomorske povijesti	(/index.php/u-bastini/16964-monografija-o-osobitom-mjestu-losinjske-pomorske-povijesti)
12 / 10
2023	Dagnje na "Parangalov" način	(/index.php/u-razno/16963-dagnje-na-parangalov-nacin)
12 / 09
2023	U šatoru kartalo četrnaest parova	(/index.php/u-zabava/16962-u-satoru-kartalo-cetrnaest-parova)

Na današnji dan:

...

OTOCI.NET (HTTP://WWW.OTOCI.NET/)

[Kontakti \(/index.php/kontakti\)](/index.php/kontakti)

[Uvjeti korištenja \(/index.php/koristenje\)](/index.php/koristenje)

[Oglašavanje \(/index.php/oglasavanje\)](/index.php/oglasavanje)

[Impressum \(/index.php/impressum\)](/index.php/impressum)